

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 11 januari 2007

MEDITATIE

Het door Jezus gegeven teken aan de Joden

Vijf discipelen van Jezus zagen met hun natuurlijke ogen hoe hun Meester met een gesel in Zijn hand het Voorhof der heidenen reinigde. Zij mochten echter méér zien!

Door de genade des Geestes werden zij verwaardigd met de ogen des geloofs Zijn heerlijkheid te aanschouwen: dit handelen van Jezus in heilige toorn, is een openbaring van Zijn ijver van 's Vaders huis! Hoe zijn toen ook de woorden die Hij daarbij sprak, voor hen gaan glanzen: het huis van Mijn Vader! Daarmee predikte Hij: Ik ben Gods Zoon! Ik ben de beloofde Messias van Wie de profeten getuigenis hebben gegeven. In de wereld gekomen om de zondaren zalig te maken. Voorzeker, de ogen van de discipelen waren zalig van zien, en zij hebben geloofd en bekend dat Hij is de Christus, de Zoon des levenden Gods.

Maar er blijken twee partijen te zijn. Want behalve deze vijf discipelen bevonden zich nog duizenden mensen op de voorhof der heidenen. Allen

De Joden antwoordden dan, en zeiden tot Hem: Wat teken toont Gij ons, dat Gij deze dingen doet? Jezus antwoordde en zeide tot hen: Breekt dezen tempel, en in drie dagen zal Ik denzelven oprichten.

Johannes 2:18, 19

zijn getuigen geweest van dat wonderlijke en aangrijpende gebeuren van de tempelreiniging. Oók hebben allen gehoord de woorden die Jezus daarbij sprak. Spoedig was de naam Jezus op aller lippen en klonk overal de vraag wie deze Jezus dan toch wel mocht zijn. Zeker, zo zegt men, het was wel een treffend optreden, maar Hij doet alsof Hij het hier voor het zeggen heeft. Hij matigt Zich nogal wat aan! Waaraan ontleent Hij Zijn bevoegdheid om dit te doen? Heeft God Zelf Hem soms daar opdracht toe

gegeven? Want wat bedoelt Hij met die woorden: het huis van Mijn Vader? Wil Hij zeggen dat Hij meer is dan óns, dat Hij een groot profet is? Wil Hij soms zelfs beweren dat Hij de Zoon van God is, de beloofde Messias? Ziet, daar komt een groepje schriftgeleerden en Farizeeën tot Hem. Wrevel leeft in hun hart en zij hebben Hem wat te zeggen. Het is hun *antwoord* op hetgeen Jezus gedaan en gesproken heeft.

Laten we bedenken dat elk mens, levend op de erve der kerk, antwoordt op de prediking van het Evangelie van Christus. Dat antwoorden gebeurt op velerlei wijze: van bruto goddeloos, tot aandoenlijk vroom. Maar dat elk zich onderzoekt, want er zijn slechts twee partijen: óf wij behoren tot de discipelen van Jezus, óf wij behoren ten diepste tot de vijandige Joden. Hoort wat de Joden zeggen: „Wat teken toont Gij ons, dat Gij deze dingen doet?” Zij willen zeggen: Gij doet alsof Ge grote bevoegdheden hebt en in een bijzondere verhouding staat tot de Vader. Maar toon eens wie Gij zijt, en dat door een onweerlegbaar teken. Door een rechtstreekse, goddelijke aanwijzing, die alle menselijk vermogen te boven gaat. Want hetgeen Gij gedaan hebt is wel opmerkelijk, maar dat is voor ons niet bijzonder genoeg om in U te geloven.

Zij eisen dus een teken dat hen overtuigen zal, en verwerpen hetgeen gebeurd is als ongenoegzaam. Deze goddeloze gestalte leeft in ons aller hart van nature. Hoevelen zijn zó gewend aan de prediking van recht en genade, dat ze de verkondiging des Evangelies heel gewoon vinden en verre van opzienbarend. Heimelijk ziet men liever dat er eens iets gebeurde dat in onze ogen werkelijk bijzonder is: een zeer treffend wonder van genezing, of het zien van een engel omgeven door hemels licht, of een hoorbare stem van de hemel die tot ons spreekt. Ziet, dán zullen we geloven dat God bestaat, dat er een hemel en een hel is, en dat bekering noodzakelijk is. Maar weet dat dege-

Inhoud

- 1 Het door Jezus gegeven teken aan de Joden
- 3 Een leerzame vakantiemorgen
- 4 Commentaar: Saddam Hussein
- 5 Bijbelse kernwoorden: Belijden
- 6 Ziekten in de Bijbel: Melaatsheid (1)
- 8 Boeknieuws
- 8 Kerknieuws
- 9 Berichten
- 9 Kerkdiensten

85e jaargang

Nr. 15

nen die also uit ellendig ongelooft een teken van Jezus begeren, God verzoecken. Zij zullen geen ander teken ontvangen dan de Joden van Jezus kregen. Een teken dat gedurig in de zuivere prediking wordt verkondigd aan verloren adamskinderen. En waarvan Jezus getuigt: Zij hebben Mozes en de profeten, de prediking van Christus de Gekruisigde, dat zij die horen! Merkt op het teken dat Jezus geeft: "Breekt deze tempel, en in drie dagen zal Ik dezelve oprichten." Mijn lichaam, wil Hij zeggen, is een tempel. Want Ik ben Gods Zoon, en in Mij woont al de volheid der Godheid lichamelijk: God geopenbaard in het vlees! Breekt deze tempel – breekt Mijn lichaam tot de dood. Ik weet, Joden, dat gij dat doen zult. Want naar de raad van Mijn Vader, zult gij Mij gevangen nemen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis hechten en doden. En Ik zal Mij als een lam ter slachting laten leiden, want de ijver van Gods huis zal Mij verslinden, en also zal Sion door recht worden verlost.

Welk een klare bewustheid heeft Jezus van hetgeen Hem geschieden zal. Hij weet dat de Joden Hem zullen verwerpen tot de dood. Gewis, niet zonder oorzaak geeft Hij hen dit teken met deze woorden! Maar ook wijst Hij in heilige triomf erop dat de uitkomst niet onzeker zal zijn. Want, zegt Hij, Ik zal deze gebroken tempel oprichten. Ik zal opstaan uit de doden door Mijn eigen Goddelijke kracht. En dat na drie dagen. *Hier hebt ge het teken, Joden!* Want wel hebben grote profeten doden doen opstaan, maar nie-

mand van hen heeft *zichzelf* uit de doden opgewekt. Doch Ik heb macht het leven van Mijzelf af te leggen en heb macht hetzelfde wederom te nemen: Ik ben Gods Zoon! Dit teken is een onweerlegbaar bewijs van Zijn waarachtige Godheid: *Ik zal* dezelve oprichten. En ook van de bevoegdheid van Mijn tempelreinigen: dit is het huis van Mijn Vader. En also ben Ik de geheel enige Zaligmaker, die volkomen kan zaligmaken degenen die door Mij tot God gaan.

Kon Jezus hen een groter en gezegender teken geven? Maar nochtans hebben zij het niet verstaan en in hun blindheid verworpen. Vasthoudend aan eigen dwaze gedachten, meenden zij dat Hij van het aardse heilichdom sprak. Honend hebben ze geantwoord: "Zes en veertig jaren is (over) dezen tempel gebouwd, en Gij, zult Gij dien in drie dagen oprichten?" O, wat moesten wij bevreesd zijn van onszelf. Maar de in hoogmoed gevallen mens verstaat niet en buigt niet. Laat het u tot een ernstige prediking zijn dat het hopeloos met u gesteld is. Denk veel aan uw ellendige en droevige staat. Bedenk dat de toorn Gods op u rust, daar ge een overtreder van de wet zijt en een verachter van het Evangelie. Gewis, ge zult in uw vijandschap sterven indien ge also voortgaat. Smeekt om wederbarende genade door Woord en Geest. Want alleen zo, zijn vele vijandige Joden reeds tot liefhebbers des Heeren gemaakt. De discipelen hebben gehoord wat Jezus tegen de Joden zei. Vijf begenadigde zielen, zo kort geleden onderwezen door Gods Geest uit de Schrift. Maar

nochtans! – ook zij verstonden het teken niet dat Jezus toonde. Zij zijn goed aan de weet gekomen dat het geloofskennen van dit teken alleen door de genade Gods is. Want drie jaar later is de tempel van Jezus' lichaam gebroken, en deze volgelingen van Jezus werden verlaters van Hem. Het jodenbestaan in hen heeft zich aan Hem geërgerd, en in deze stervensweg zagen ze echt niet het leven achter de dood liggen. Onuitsprekelijk wonder, dat het teken door Jezus gegeven, voor hen is geworden een woord des eeuwigen levens. Daarvan lezen we in vers 22: "Daarom, als Hij opgestaan was van de doden, werden Zijn discipelen gedachtig, dat Hij dit tot hen gezegd had, en zij geloofden de Schrift, en het woord, dat Jezus gesproken had." Door de onderwijzende en indachtmakende Geest werd de Schrift voor hen als geheel nieuw! De gestorven en opgestane Heere, is in alles de Christus der Schriften! Het is zo'n best teken niet als we altijd maar dezelfde Bijbel hebben. Gods volk heeft een Bijbel die doorwondt en ontdekt, die gesloten en verzegeld is. Maar ook een Bijbel die troost, die hen doet lezen wat ze voor deze niet kenden! Alzo zal de taal van ongelooft vergaan: Gij, zult Gij? En de geloofsroem zal in de Heere zijn: Gij, Gij zult!

*Waarom wilt gij u zo kwellen
En beroerd zijn, o ziel mijn?
Wil gans uw hoop op God stellen,
Van U zal Hij gedankt zijn.*

Barneveld,

ds. C. Hoghem

De Saambinder

**Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten**

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:
ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers aan:
ds. A. Moerkerken, Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263
e-mail: moerkerken@kliksafe.nl

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.

Boeken ter recensie en meditaties aan:
ds. G.J. van Aalst, Molendijk 136,
3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kernnieuws (m.u.v. beroepingswerk)
en berichten aan:
redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583.

Aanlevertijd:
Uiterlijk **woensdag 17.00 uur** vóór
de datum van verschijning van De
Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: kbgg@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:
Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718,
e-mail: saambinder-adv@kliksafe.nl
Postbankno. 256686 t.n.v. de administratie
van De Saambinder.

Advertenties € 0,60 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen **uiterlijk donderdag**
in het bezit van de administratie te zijn.
Rouwadvertenties
uiterlijk maandagmorgen 9 uur.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk bureau Geref. Gemeenten.
Zie voor adres enz.: hiernaast.

Betalingen abonnementsgelden:
Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 22,- per jaar + extra portiekosten.

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:
Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van:
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.*

Een leerzame vakantiemorgen

De vakantietijd is een tijd dat je soms ervaringen opdoet, die je niet gauw zult vergeten. Zo was mij vorig jaar gevraagd om in een vakantie-kamp voor lichamenlijk gehandicapte jongeren een morgen aanwezig te zijn om met de gasten en de stafleden een bespreking te houden over een Bijbelgedeelte. In het kamp volgde men het voor de zomerkampen 2006 gemaakte boekje "Tel je tijd", met daarin vier bijbelstudies over de eindtijd en de wederkomst. Volgens het rooster zou het die morgen gaan over de gelijkenis van de talenten.

Een bekende gelijkenis

De gelijkenis van de talenten, die we lezen in Mattheüs 25:14-30, is een heel bekende gelijkenis. Maar ook een gelijkenis die meestal een heel verkeerde toepassing krijgt. Het woord talenten wordt vaak toegepast op de gaven die de Heere ons heeft gegeven en dan is het belangrijk dat we met onze talenten zo omgaan dat we ze mogen vermeerderen. Gebruik de talenten die de Heere heeft gegeven en wees getrouw in je studie of je werk. In deze lijn wordt, denk ik, deze gelijkenis nogal eens gelezen bij een diploma-uitreiking op school. En dan ligt voor de hand de meest intelligente vijf talenten heeft, minder intelligente twee talenten en de luie leerling is dan degene die één talent heeft.

Maar nu kwam ik niet bij een diploma-uitreiking, maar bij een vakantie-kamp voor lichamenlijk gehandicapten. Is het dan niet pijnlijk, vooral voor de gasten, om over deze gelijkenis te gaan spreken? Zij ervaren juist vanwege hun handicap vaak zo schrijnend dat ze niet kunnen wat ze eigenlijk wel graag zouden willen. In heel veel situaties lopen ze soms meer tegen hun beperkingen aan dan dat ze kunnen laten zien wat hun mogelijkheden zijn.

Op het kamp aangekomen, gingen we op een soort binnenplaats met elkaar in een grote kring zitten. De zon scheen heerlijk, maar we zaten gelukkig allemaal in de schaduw. De rust van het oord deed weldadig aan.

Toen iedereen een plekje had gevonden (het was even passen en meten met al die rolstoelen) werd er nog een gast op een bed bij gereden. Nadat we met elkaar een psalm hadden gezongen, het Schriftgedeelte gelezen hadden en een gebed hadden gedaan, begonnen we met elkaar aan de bespreking.

Een ontdekking

De eerste vraag die ik stelde was: wat wordt er nu bedoeld met die talenten? Er was een grote betrokkenheid en er werd goed meegedaan. De antwoorden gingen eerst in de richting zoals ik hierboven heb uiteen gezet. Maar al vragend kwamen we met elkaar tot de ontdekking dat deze gelijkenis in de eerste plaats ons iets vertelt over het Koninkrijk der heme-

Wat is het Woord een onschatbaar talent, waar we dag en nacht mee werkzaam moeten zijn in het licht van onze ziel en onze zaligheid.

len. Zo begint immers de gelijkenis in vers 14: "... want het (namelijk het Koninkrijk der hemelen) is gelijk een mens, die buitenslands reizende, zijn dienstknechten riep en gaf hun zijn goederen". En dan vervolgt de gelijkenis "en de ene gaf hij vijf talenten en de andere twee en de derde één, een iegelijk naar zijn vermogen, en verreisde terstond". Verderop wordt erover gesproken dat de heer weer terugkomt en zijn dienstknechten bij zich roept en zijn talenten terugvraagt.

De eerste twee knechten die hun talenten hebben verdubbeld, horen van hun heer: "Ga in, in de vreugde uws heren". Van de derde, die zijn talent heeft opgeborgen, lezen we dat de heer zegt: "Werpt de onnutte dienstknecht uit in de buitenste duisternis". Onze kanttekenaren geven als uitleg bij deze gelijkenis: "... door deze gelijkenis worden wij

vermaand, de gaven die God ons verleent, elk naar de mate derzelve waar te nemen en te besteden tot de meeste stichting van anderen; met belofte van genadige beloning hier en hiernaamaals voor degenen die zulks doen, en dreiging van zware straffen tegen degenen die zulks nalaten".

De talenten zijn de gaven die God ons verleent. Van die gaven moeten we eenmaal rekenschap afleggen. De gelijkenis staat immers in het hoofdstuk dat handelt over de wederkomst. Ervoor staat de gelijkenis van de wijze en dwaze maagden. Op deze gelijkenis volgt het gedeelte dat handelt over het laatste oordeel. Zo kwamen we met elkaar tot de conclusie dat het gebruiken van onze talenten zoals daar in deze gelijkenis over wordt gesproken, niets te maken heeft met veel diploma's, met carrière maken, met zelfontplooiing, of met het feit dat we meer of minder gehandicapt zijn. In het licht van het Koninkrijk der hemelen gaat het erom dat we met onze gaven Gods eer zoeken en ze ten nutte brengen van onze naaste. Zo niet, dan hebben ze voor God geen waarde (hoe hoog ook gewaardeerd door mensen, onszelf of anderen).

Een gast veronderstelde dat in het licht van de gelijkenis een dominee wel vijf talenten zou hebben, want die is immers altijd bezig met het Woord en de dingen van de eeuwigheid. En in het licht van zijn mogelijkheden in dit leven zag je de gast als het ware denken: ... en ik zal er wel één hebben... Als antwoord draaide ik het om: het zou wel kunnen zijn dat jij vijf talenten hebt en dat ik me als dominee moet afvragen of ik niet behoort bij die dienstknecht die zijn éne talent verborg. Een gedachte die een aantal gasten zich haast niet konden voorstellen.

In Gods weegschaal

We spraken er ook over om de Heere te vragen om werkzaam te mogen zijn met de ons geschonken talenten. In het licht van de gelijkenis roept de Heere ons niet op om te vragen om extra talenten, maar om met de ons geschonken gaven te mogen werken. Ja, dat wordt heel concreet als een gast, die vanwege zijn spasticiteit, moeilijk kan praten en dat wel heel graag zou willen. Zijn strijd en verdriet laat hij merken over het feit dat hij zo moeilijk zijn gedachten onder woorden kan brengen. Dan mag je elkaar de weg wijzen om met dat wat de Heere geeft werkzaam te zijn in

het licht van de eeuwigheid. Pas in de weegschaal van de Heere gewogen, zal eenmaal blijken wat echt het gewicht van vijf talenten heeft. En dan zal dat gewicht niet ten beurt vallen aan de mens die het in dit leven heeft gemaakt en veel heeft kunnen presteren of tot stand brengen, maar aan degene die, door ons misschien onopgemerkt, in alles heeft gezocht de eer van de Heere te bedoelen en de stichting van de naaste.

Aan het einde hebben we naast de ieder persoonlijk geschonken gaven ook gewezen op de genademiddelen die de Heere ons heeft geschonken. Wat is het Woord een onschatbaar talent, waar we dag en nacht mee werkzaam moeten zijn in het licht van onze ziel en onze zaligheid. Ja, en dan is het een verademing om zo in alle rust en harmonie een morgen met elkaar door te brengen rondom de geopende Bijbel.

Hoe zal het zijn?

Toen ik terugreed naar huis, ging de gedachte en de vraag met me mee: van wie zal eenmaal openbaar komen dat hij/zij twee of vijf talenten verdubbeld de Heere mag teruggeven? En van wie zal blijken dat hij/zij de Heere slechts het ene talent kan teruggeven? Het grootste wonder zal dan zijn als de Heere niet het ene toevertrouwde talent van ons moet afnemen en ons voor eeuwig moet uitwerpen in de buitenste duisternis. Maar wat zal het dan een wonder zijn als de Heere ons zal doen binnengaan in de eeuwige vreugde, omdat we met de ons door de Heere toevertrouwde talenten, datgene gedaan hebben dat mocht strekken tot Zijn eer en tot stichting van onze naaste en tot zaligheid van onze eigen ziel. Een leerzame vakantiemorgen.....

Rijssen,

ds. A. Schreuder

COMMENTAAR

Saddam Hussein

Hij is niet meer. Door de dood aan de strop heeft hij het tijdelijke met het eeuwige verwisseld. Of Saddam een eerlijk proces heeft gekregen en of het vonnis dat hem verwees naar de dood aan de strop naar onze westerse maatstaven tot stand is gekomen, weten we niet. De praktijk in de Islamitische landen staat zo ver bij ons vandaan, dat het maar beter is daarover niet te oordelen. Hoe het ook zij, Saddam moest verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde. God oordeelt rechtvaardig.

Oordeel

Wat de gedachten van deze man zijn geweest in de laatste ogenblikken van zijn leven is ons onbekend. Er was in zijn gevangenis cel gezorgd voor een bidkleedje. Kennelijk heeft hij de verplichte vijf salat-gebeden gedaan. Gehoopt op de barmhartigheid van Allah. De islam leert immers dat zij die op aarde een zondig leven hebben geleid wel naar de hel gaan, maar op de oordeelsdag gered kunnen worden als zij bereid zijn tot oprecht berouw. Er is geen redding

voor hen die de zonde van 'shirk' (associatie) hebben begaan, want zij hebben geweigerd om het bestaan van Allah en Zijn barmhartigheid te erkennen. De dochter van Saddam in ballingschap in Jordanië noemt haar vader een martelaar. Volgens de Koran worden martelaren bijzonder gezegend. Zij sterven eigenlijk niet. Hun zielen blijven in een staat van genade leven tot de oordeelsdag en dan worden zij zonder problemen toegelaten tot het paradijs. Het is een aangrijpende gedachte dat wij allen eenmaal met deze oud-dictator zullen staan voor Gods rechterstoel. Hoe onze gedachten op aarde ook zijn geweest over het hiernamaals, we zullen alleen voor God kunnen bestaan als we in dit leven een Borg en Zaligmaker hebben leren kennen. We kunnen immers alleen getroost leven en eenmaal zalig sterven als we in Christus geborgen zijn. Die wetenschap doet ons de verschrikkelijke daden van Saddam niet onder de tafel vegen, maar maakt ons bescheiden in het oordelen over deze man. De Heere Jezus heeft gezegd: "Voor-

waar, voorwaar zeg Ik u, tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien" (Joh. 3:3). Dat geldt voor elk mens, wie we ook zijn.

Wraak

Met de dood van Saddam is voor veel Irakezen een symbolisch einde gekomen aan een lange periode van onderdrukking. Er is zeer gevarieerd gereageerd op de executie van Saddam. Uiteraard hebben zijn tegenstanders zijn dood begroet. De sjieten hebben het gevoel dat zij wraak hebben kunnen nemen. Ook de Koerden zullen zijn dood met instemming hebben ontmoet. De aanvallen van Saddam met gifgas op zijn Koerdische medeburgers zullen nog generaties in herinnering blijven. De oorlog met Iran in de jaren '80 kostte aan honderdduizenden burgers het leven. Ook dictators hebben echter hun aanhang. Onder de soennitische minderheid heersen gevoelens van woede en rouw. Verschillende leiders hebben reeds opgeroepen tot het nemen van wraak. Het betekent waarschijnlijk een nieuwe golf van moord en doodslag in dit door diepgaande religieuze en maatschappelijke tegenstellingen verdeelde land. Elke dag vindt de politie lijk op straat in de grote steden van Irak. Gewelddadige milities bestrijden elkaar op leven en dood in de naam van Allah. Deze gewelddadige strijd kost niet alleen veel slachtoffers, maar zet ook de verhoudingen telkens weer op scherp en dat niet alleen voor het heden, maar ook voor

Saddam moest verschijnen voor de Rechter van hemel en aarde. God oordeelt rechtvaardig.

de toekomst. Waar het met dit land heen moet? Wij weten het niet. God weet het. Al kunnen wij het niet begrijpen, toch blijft het waar: "Mijn Raad zal bestaan en Ik zal al Mijn welbehagen doen".

Hypocriet

Ook in de internationale gemeenschap is verdeeld gereageerd op de terechtstelling van Saddam Hussein. Terwijl in de Arabische wereld veel kritiek wordt gehoord en gevoelens van woede en rouw overheersen,

heersen in de westerse landen gevoelens van opluchting. Dat de radicale Palestijnse regeringspartij Hamas de executie als een 'politieke moord' en 'een schending van alle internationale wetten' heeft genoemd zal ons niet verbazen. En dat een staat als Libië drie dagen van nationale rouw heeft afgekondigd is in onze ogen een schromelijke overdrijving, maar hoeft op zichzelf niet te verwonderen als we bedenken dat Gaddaffi daar als een dictator heerst in een streng islamitische setting. Dat premier Ehud Olmert van Israël meent dat met de executie van Saddam gerechtigheid is geschied, kunnen we gelet op de positie van Israël in het middenoosten begrijpen. Hoe ingewikkeld de verhoudingen in dit deel van de wereld liggen, blijkt als we lezen dat Iran eveneens verheugd heeft gereageerd. De bloedige gevolgen van de oorlog tussen Irak en Iran in de jaren '80 zitten kennelijk dieper dan de gemeenschappelijke islamitische opvattingen en de daaruit voortvloeiende haat tegen het westen.

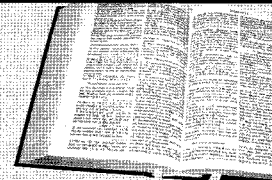
De reacties in de westerse wereld getuigen mijns inziens van schijnheiligheid. Principiële tegenstanders van de doodstraf verschuilen zich achter het Irakese recht. CDA en VVD zijn tegen de doodstraf, maar kunnen zich vinden in de executie. De Britse Minister van Buitenlandse Zaken zegt dat Londen principieel tegen de doodstraf is, maar dat de Britse regering het besluit van Irak als soevereine staat om die wel toe te passen, respecteert. Ik lees het een beetje zo: We zijn eigenlijk tegen, maar het is maar goed dat het Irakese recht is toegepast en hij eindelijk van het toneel is verdwenen. Eindelijk is vergelding geschiedt. Vice-premier Zalm is tenminste consequent. Verklaard tegenstander van de doodstraf, noemt hij de ophanging van Saddam 'barbaars'. Is dat zo? Is de doodstraf inderdaad een straf die alleen in primitieve samenlevingen een plaats heeft en zo spoedig mogelijk moet worden uitgebannen? Of is de doodstraf ook anno 2007 legitiem, zoals de SGP zegt?

Primitief en barbaars

Bij een discussie in de Tweede Kamer in 1985 over het Europese verdrag tot bescherming van de rechten van de mens heeft het SGP-Tweede Kamerlid Van Dis gepleit voor de herinvoering van de sedert 1870 verdwenen mogelijkheid om de doodstraf toe te

Bijbelse kernwoorden

Belijden

In een nieuwe rubriek zullen enkele bijbelse kernwoorden beknopt worden behandeld. Het is de bedoeling dat om de twee weken een aflevering zal worden geplaatst.

De artikelen worden geschreven door ds. M. Karens en ds. C. Neele.

Belijden

Dit bijbels kernwoord komt in verschillende betekenissen voor. Het gebruikte Hebreeuwse woord betekent dikwijls *schuldbelijden*. Wat een wonder als een mens met oprecht berouw mag komen voor de Heere om zijn zonden en ongerechtigheden te bekennen. Belijden, dat is God alles voorleggen met een verbrijzeld hart en een verslagen geest. 'Het zal dan geschieden als hij aan een van die schuldig is, dat hij *belijden* zal, waarin hij gezondigd heeft' (Lev.5:5).

We vinden indrukwekkende voorbeelden van zulk schuldbelijden in het Oude Testament. Hoe indrukwekkend klinkt het ootmoedig smeekgebed van Daniël. De man van wie geen enkele zonde is opgetekend in het Woord van God: 'Ik bad tot de HEERE, mijn God en *deed belijdenis* en zeide: Och Heere, Gij grote en verschrikkelijke God, Die het verbond en de weldadigheid houdt dien die Hem liefhebben en Zijn geboden houden'. Hoe blijkt het genadewerk van de Heilige Geest in de vele belijdenissen van zonden en de smeekbeden om vergeving in het boek van de Psalmen.

Diezelfde betekenis zien we ook als we het Nieuwe Testament openslaan. Wie denkt niet aan het wondere evangelie-woord van Johannes, de apostel der liefde: 'Indien wij onze zonden *belijden*, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve en ons reinige van alle ongerechtigheid' (1 Joh.1:9). Dit bijbelse kernwoord is een aansporing tot schuldige zondaren: 'Die zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn; maar die ze *bekent (belijdt)* en laat (!) zal barmhartigheid verkrijgen' (Spr.28:13).

Belijden komt ook voor in de betekenis van: *loven en prijzen*. Het wil dan zeggen: de Naam des HEEREN danken voor Zijn grote daden. Duidelijke voorbeelden hiervan vinden we in de Psalmen: 'De volken zullen U *belijden*, o, God U loven

al te zaam. Dit belijden is het doel van uw leven! Denk daar vandaag eens over na? In het Nieuwe Testament komen we *belijden* vooral tegen in de zin van: in het openbaar voor iemand of iets uitkomen. Hoe bekend is de belijdenis die Petrus mocht uitspreken: 'En Simon Petrus antwoordende zeide: Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods'. Het oprechte geloof, dat wordt gewerkt door de Heilige Geest in het hart, komt ook openbaar in een hartelijk belijden. Een belijden met hart en mond! Een belijden met woord en daad! 'Namelijk indien gij met uw mond zult *belijden* de Heere Jezus.....want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met de mond belijdt men ter zaligheid' (Rom.10:10).

We worden geroepen tot belijden in het leven van elke dag. Belijden in de kerk en op uw werk. Er voor uitkomen in een anti-christelijke samenleving Wie het in mijn leven voor het zeggen heeft! Een iegelijk dan die Mij *belijden* zal voor de mensen, dien zal Ik ook *belijden* voor Mijn Vader, Die in de hemelen is' (Matth.10:32). Waarachtig belijden grijpt diep in, in je leven. In het woord belijden zit ook lijden. Het betekent martelaarschap om de Naam en de zaak van Christus. Dat kan nooit in eigen kracht! Belijden heeft ook de betekenis van: *toestemmen*. Instemmen met wat ons is vóórgesegd! Maar ook: *samenstemmen* met anderen. Eén met de geloofsbelijdenis van de Kerk van alle eeuwen en alle plaatsen! Hoe staat het met *belijden* in uw en jouw leven? Ook dat is belijden: als u openlijk kiest voor een leven in de zonde en de wereld! Als u laat zien dat God en Zijn dienst u onverschillig laten!

Weet u waar deze drie zaken alleen bevindelijk te leren zijn? Op de leerschool van de Heilige Geest! Door de genade van Christus Jezus. 'Strijd de goede strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt en *de goede belijdenis beleden* hebt voor vele getuigen. Ik beveel u voor God, Die alle dingen levend maakt en voor Christus Jezus, Die onder Pontius Pilatus *de goede belijdenis betuigd heeft*'.

Werkendam,

ds. M. Karens

passen. Zoals te verwachten viel maakten tegenstanders hem heftige verwijten. In hun ogen zouden de voorstanders van de doodstraf primitief, barbaars en niet christelijk zijn. In alle ernst ging de heer Van Dis daar op in. De tegenstanders van de doodstraf schilderen de voorstanders af als rauwe primitievelingen. Dat komt omdat men in de doodstraf niet méér pleegt te zien dan een archaïsche (verouderde, WS) instelling uit een tijdperk waarin de mensheid nog niet zo gecultiveerd, fijn besnaard en humanitair ingesteld was, dat men de wreedheid van de doodstraf inzag. Van Dis vervolgt: "Sinds de Aufklärung (tijdperk van de verlichting voorafgaande aan de Franse Revolutie, WS), zeg: sinds het vooruitgangdenken zich van de westerse wereld meester maakte, is de doodstraf bij velen in ongenade geraakt en in de tweede helft van de 19^e eeuw werpt dit denken z'n vruchten af in de strafrechtspleging, - niet enkel kwade vruchten overigens. De mens en de waarde van de mens heten ontdekt te zijn. Maar, zo vragen wij dan, hoe kan ware mensenkennis bestaan zonder ware Godskennis? Met het 'vinden' van de mens is helaas veelszins het 'kwijsdraken' van God gepaard gegaan. Daardoor heeft men geen weet meer van de strafwaardigheid van de zonde, van de huiveringwekkende ernst van ons bestaan onder het gezichtspunt van de staat en van het dodende element in Gods handelen. (...) Als men zich voor zijn afwijzende standpunt ten aanzien van de doodstraf al op de Bijbel beroept, gaat men spreken over de wrede God van het Oude Testament tegenover de liefdevolle God van het Nieuwe Testament, over de Oudtestamentische vormen en de Nieuwtestamentische geest, over verzoening zonder vergelding, enz."

Van Dis legt de vinger bij de zere plek als hij zegt dat wie de mens en zijn streven tot middelpunt van zijn denken en handelen maakt, zich uitlevert aan de absolute willekeur van die mens, tenzij God het verhoedt. Dat heeft ook gevolgen voor het denken en handelen van de mens ten aanzien van abortus, euthanasie en zelfmoord. Deze verschrikkelijke zaken enerzijds en de afschaffing van de doodstraf anderzijds worden de concrete uitwerkingen van één en hetzelfde uitgangspunt. Zijn indrukwekkende betoog geeft blijk van zelfkennis als hij zegt: "Wie bij en vanuit Bijbelse beseffen leeft, spreekt niet of

slechts zeer gedempt over vooruitgang in de menselijke beschavingsgeschiedenis; hij spreekt liever over bewaring in deze 'tussentijd' voor de chaos der zonde en dat o.a. middels wetten en straffen, óók de doodstraf."

Hiermee is uiteraard niet alles gezegd over de doodstraf, over wanneer deze toegepast zou moeten kunnen worden, over alle bezwaren die tegen de doodstraf kunnen worden aangevoerd en over de bijbelse argumenten die pleiten voor de mogelijkheid van de doodstraf. Voor dit laatste wijs ik slechts op Genesis 9:6: "Wie des mensen bloed vergiet, zijn bloed zal door de mens vergoten worden; want God heeft de mens naar Zijn beeld

gemaakt" en op Romeinen 13:4, waar van de overheid gezegd wordt dat zij is Gods dienares ons ten goede. "Maar indien gij kwaad doet, zo vrees; want zij draagt het zwaard niet tevergeefs; want zij is Gods dienares, een wreekster tot straf dengene die kwaad doet." Wat Gods Woord ons zegt moet ons uitgangspunt zijn en blijven, ook als het gaat om de doodstraf. Dat Woord zegt ons ook dat Saddam Hussein, gezien de vele moorden en andere gruweldaden die hij zelf persoonlijk heeft gepleegd en die hij heeft laten plegen, de doodstraf - hoe verschrikkelijk ook - terecht heeft verdiend.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

ZIEKTEN IN DE BIJBEL

1 Melaatsheid

En zie, een melaatse kwam en aanbad Hem, zeggende: Heere, indien Gij wilt, Gij kunt mij reinigen

Mattheüs 8:2

Onrein! Onrein! Roepend komt een melaatse tot Jezus. De schare wijkt verschrikt uiteen. Een wetsovertreder! De melaatse dringt door tot aan de voeten van de Zaligmaker. Hij valt voor Hem op de knieën. Diep buigt hij zich voor Jezus in het stof. De nood dringt. Wat was hij met ontzetting vervuld toen hij de eerste verschijnselen waarnam. Dit was zijn doodvonnis! Melaatsheid betekent immers: onrein, beladen met Gods vloek, uitgestoten uit de leefgemeenschap, niet meer in de tempel of synagoge mogen komen, volkomen geïsoleerd moeten leven. En deze melaatse ligt nu aan de voeten van Jezus met de belijdenis: Heere! Indien gij wilt, Gij kunt mij reinigen. Dan doet de Heere Jezus iets wat de menigte wel geschokt moeten hebben. Want Hij raakt de melaatse aan. Uit dit aanraken spreekt Zijn gadeloze ontferming. Volgens de wet werd de Zaligmaker Zelf onrein. Maar hier gebeurt het tegenovergestelde. Er gaat van Hem een kracht uit die de onreinheid wegneemt, die de macht

van de dood teniet doet, ja die het oordeel van God opheft. Christus is de ware Hogepriester, die gekomen is om de wet te vervullen. 'Ik wil, word gereinigd'. Welk een majesteit spreekt uit deze woorden!

Het woord

Melaats. De klank alleen al doet ons huiveren. Het oorspronkelijke Hebreeuwse woord voor melaatsheid is *tsaraäth*. Dit betekent: door God geslagen. Volgens de Joodse overlevering was melaatsheid bijzonder een straf op de boze tong. Voorbeelden zijn Mirjam die kwaad van Mozes sprak en Gehazi die loog tegen Naäman. Een Hebreeuwse woordspeling brengt dit ook tot uitdrukking. Iemand die kwaad voortbrengt met de mond (=motsi-ra), zou lijdend worden aan de *tsaraäth kwaal* (=metsora). Het woord *melaatsheid* is hoogstwaarschijnlijk een afgeleid van *mal de Ladre*: de ziekte van Lazarus, die met zweren aan de poort van de rijke man lag. De Bijbel spreekt ook over de *plaag* van de melaatsheid. Het Nederlandse woord melaatsheid is rond de zestiende eeuw in gebruik geraakt.

De priester

Het was de taak van de priesters om

onderwijs in de wet te geven en de eredienst te leiden. Verder droegen zij zorg voor de offerdienst. Bovendien hadden de priesters een functie bij de reiniging van kraamvrouwen en van mensen die een dood lichaam hadden aangeraakt. Ook melaatsen werden door de priesters gereinigd. Waarschijnlijk bezat de Joodse priester, evenals de priesters van andere volken in de oudheid, een bepaalde kennis van de geneeskunde. Maar behandelen deed de Joodse priester niet. Die taak werd aan de artsen overgelaten. Wel moest de priester een belangrijk besluit nemen aangaande de volksgezondheid. Hij moest immers het beslissende woord uitspreken: 'onrein' of 'rein'. Dit deed hij na een uiterst zorgvuldig en vaak langdurig onderzoek. Op dit punt mocht de priester beslist geen fout maken. Elke twijfel moest uitgesloten zijn.

Melaatsheid

De Bijbel kent drie soorten melaatsheid: van de huid, van de kleding en van woningen. Zeer uitvoerig lezen we over de melaatsheid en de handelwijze van de priester in Leviticus 13 en 14.

Een melaats mens

Als iemand een zwelling of een zweer of een blaas op de huid bemerkte, bracht dit een geweldige schrik teweeg. Dit zou wel eens melaatsheid kunnen zijn! Hij moest naar de priester voor een onderzoek. De priester lette daarbij in het bijzonder op drie kenmerken: een *witte verkleuring* van de huid, *wit verkleurde haren* en *onderhuidse uitbreiding*. Voldeed de huidafwijking niet aan een van de drie kenmerken, dan sloot de priester zo iemand zeven dagen op. Hierna beoordeelde de priester hem opnieuw. Bij twijfel werd de betrokkene nóg eens zeven dagen opgesloten. Als daarna de lichte plek introuwen was, mocht de priester hem rein verklaren. Maar als de plek was uitgebreid, was hij door melaatsheid aangetast en moest de priester hem onrein verklaren. De melaatse scheurde hierna zijn kleren, ontblootte zijn hoofd, bond een doek op de bovenste lip en riep: 'onrein, onrein'. Vervolgens werd hij verbannen buiten het leger om daar alleen te wonen. Voortaan werd hij gemeden en geschuwd. We kunnen ons wel voorstellen dat er geen ziekte was die het volk Israël zoveel angst inboezemde als melaatsheid.

Hoewel de belangrijkste uiting van melaatsheid de witte verkleuring was, omvatte melaatsheid een diversiteit aan huidafwijkingen. Zo lezen we in Leviticus 13 ook over: levend vlees temiddens van een witte verkleuring (vs.14), een witte roodachtige blaas (vs.19), een vurige brand (vs.24) en uitslag onder het hoofdhaar of de baard (vs.30). Ook de ernst van de melaatsheid kon verschillen. Zo vermeldt Lukas, de arts, bij de melaatse die tot Jezus kwam dat hij 'vol melaatsheid was' (5:12). En Mirjam werd wit als sneeuw. Zij werd zelfs beschouwd als een levende dode (Num.12:12).

Een melaats kledingstuk

Opmerkelijk is dat de melaatsheid zich niet tot de mens beperkte, maar ook op wollen, linnen en leren kledingstukken voorkwam. Een kledingstuk met een groen- of roodachtig verkleurde plek moest aan de priester vertoond worden. Want er was een vermoeden op melaatsheid gerezen. De priester bekeek het aan-

Er gaat van Hem een kracht uit die de onreinheid wegneemt.

getaste voorwerp en legde het apart. Na zeven dagen bekeek hij het opnieuw. Wanneer de plek aan het kledingstuk zich had uitgebreid, was het een knagende melaatsheid. Het was onrein. De priester moest het melaatse kledingstuk verbranden.

Een melaats huis

Ook een huis kon door melaatsheid worden getroffen. Op de stenen van de muren ontstond eveneens een groen- of roodachtige verkleuring. Een huis dat verdacht werd van melaatsheid moest vervolgens worden ontruimd en zeven dagen afgesloten worden. Als de priester daarna constateerde dat de plaag uitgebreid was, gebod hij dat de aangetaste stenen uitgebroken moesten worden. Samen met het afgekrabde stof werden de stenen vervolgens buiten de stad op een onreine plaats gestort. Hierna werden de muren van het huis opnieuw met leem bestreken. Als desondanks de melaatsheid aan het huis terugkeerde, werd het huis door de priester onrein verklaard. Het hele huis werd afgebroken en op de vuilnisbelt buiten de stad gestort.

Wat is het doel van deze bijbelse voorschriften?

De bekende joodse historicus Flavius Josephus schrijft in zijn boek *De Oude Geschiedenis van de Joden* (III,11.4) dat melaatsen onder de heidenen helemaal niet uit de gemeenschap werden gestoten. Er waren talrijke volken waar melaatsen zelfs aanzienlijke posten bekleedden. Denk maar aan Naäman de Syriër. We mogen dus veronderstellen dat Israël een geheel eigen en bijzondere wetgeving had aangaande de melaatsheid. Waarom heeft de Heere dit zo nauwkeurig in de ceremoniële wetten laten optekenen?

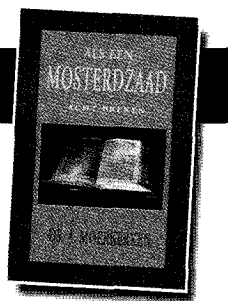
Deze wetgeving had tweërlei doel. In de eerste plaats hadden melaatsheid en de reinigingswetten een diepere *godsdienstige betekenis*. Israël moest als het volk van de Heilige Israëls een heilig volk zijn. Het moest zich van alle onreinheid onthouden. Ook in de bezittingen! Dit is wel iets om over na te denken. De Heere ziet dus een nauw verband tussen de mens en zijn bezit. Melaatsheid symboliseerde de vuilheid van de zonde en de dood. Iedereen kon het zien! De melaatse was een toonbeeld van Gods toorn. Om deze reden moest de melaatse verbannen worden uit Gods gemeenschap en uit Zijn volk. In gescheurde klederen als teken van rouw moest hij rondgaan. Hij mocht niet in de buurt bij anderen en zeker niet in de tabernakel komen. Als een melaatse buiten de grens ging, kreeg hij ook nog eens 40 slagen. Een melaatse werd als een levende dode beschouwd.

In de tweede plaats hadden deze voorschriften *hygiënische waarde*. Niet alleen belichaamde de melaatse met zijn afzichtelijke ziekte de geestelijke onreinheid voor God. De Heere zorgde ook voor de lichamelijke welstand van Israël. Mogelijk waren bepaalde vormen van melaatsheid besmettelijk. In quarantaine houden was een goede oplossing om verspreiding van een infectie terug te dringen. Denk in dit verband maar aan de vorige eeuw met de sanatoria voor tuberculose patiënten. De zorg van de Heere kwam zelfs tot uiting in de desinfectering van de huizen. Wat mogen we hierin ook de tederheid van Gods liefde voor Zijn volk opmerken.

(wordt vervolgd)

Capelle aan den IJssel, H.J. Agteresch

BOEKENNIEUWS

Ds. A. Moerkerken, Als een mosterdzaad. Den Hertog-Houten, ISBN 90-331-2027-5, 159 blz. € 12,90. Te bestellen bij A.J. Bax, Jan van Kanrede 22, 2901 TB Capelle aan den IJssel, tel. 0104519137 (Bax@kliksafe.nl).

Als een mosterdzaad is een boek met acht preken. Ze zijn door onze broeder uitgesproken in de Gereformeerde Gemeente van Capelle aan den IJssel-West. De acht overdenkingen – die heel verschillende schriftgedeelten tot onderwerp hebben – bevatten toch één gemeenschappelijk thema. Dat thema is iets kleins en gerings, dat later toch van grote betekenis blijkt te zijn. Ik ga hier geen opsomming geven van de acht overdenkingen. Om uw belangstelling te wekken noem ik slechts een enkele. De moordenaar aan het kruis (Lukas 23:39-43) had nog slechts een handvol genadetijd, minder dan een uur wellicht. In die tijd gebeuren echter grote zaken. Een klein groepje vrouwen komt samen aan een rivier om te bidden (Handelingen 16:14,15). Er gebeurt iets wat van grote betekenis is.

Zo kunnen alle acht overdenkingen getypeerd worden. De overdenkingen kenmerken zich door exegetische helderheid. De docent exegese van onze Theologische School heeft de gave om soms moeilijk te verstane schriftgedeelten met enkele woorden duidelijk te maken. In de preken komt het separerende element tot zijn recht in relatie tot de tekst. Ernstige waarschuwingen en dringende nodigheden worden gelegd aan het hart van de onbekeerden. Indringend schrijft de auteur over de betekenis van de woorden "Ik ben de Eerste" voor de onbekeerden. "Dacht u dat die woorden "Ik ben de Eerste" voor u dan geen betekenis hebben? Dan houden deze woorden voor u een Evangelie in, vrienden. Het is niet zo dat ik tegen onze onbekeerden alleen de wet maar predik en Gods volk het Evangelie.... Deze woorden ... roepen u, onbekeerde vriend nog toe dat het nog kan. Dat u nooit de eerste zult zijn, maar dat er Een is Die zegt: "Ik ben de Eerste". Wat u doen moet? Als een dode, als een ellendige alleen maar op uw knieën vallen en zeggen: "Heere, uit mij zal het nooit meer kunnen komen, maar ik heb gehoord dat U de Eerste bent. Zoudt u dat ook hier vanbinnen in mijn hart eens willen waarmaken?" Gods kinderen krijgen onderwijs in de gangen die de Heere met Zijn volk houdt. De auteur tekent de weg naar Christus. Hoe een zondaar in de weg van het wonder, in een weg van onmogelijk-

heid, van omkomen, van miszen, van zoeken zonder te weten waarheen, komt tot het zien op Jezus, zoals de blindgeborene (Johannes 9:1-9). Eigenlijk hoef ik deze bundel niet aan te prijzen. De preken zijn gemakkelijk te lezen. Als je er aan begint, kun je niet meer stoppen. Ze zijn gezet in een heldere flinke letter. Het boek is keurig uitgevoerd door Den Hertog. Het lezen van deze preken mocht door de

Heere gezegend worden. Ze zijn geschikt voor persoonlijk gebruik en ook voor de leesdiensten. In het geheel van alle boeken die verschijnen, is dit boek in veler ogen misschien maar iets gerings, maar als de Heere het toepast, dan kan het van grote betekenis blijken te zijn. Als een mosterdzaad. Gode tot eer.

Als u het boek bestelt bij de kerkenraad van Capelle-West, dan is de opbrengst volledig bestemd voor de renovatie van het kerkgebouw, die onlangs haar beslag heeft gekregen. (Besteladres: A.J. Bax, Jan van Kanrede 22, 2901 TB Capelle aan den IJssel, tel. 010-4519137 of Bax@kliksafe.nl). Er komen dan wel verzendkosten bij.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK

Beroepen:

Te Enkhuizen: ds. A. Vermeij te Elspeet.

Bedankt:

Voor Aalst en voor Leerdam:
ds. A.J. Gunst te Nieuwerkerk;
Voor Berkenwoude en voor Rotterdam-Alexanderpolder:
ds. M. Golverdingen te Boskoop;
Voor Bodegraven:
ds. J.S. van der Net te Houten;
Voor Katwijk aan Zee en voor Rotterdam-IJsselmonde:
ds. C. van Krimpen te Oud-Beijerland;
Voor Lynden (USA):
ds. C.A. van Dieren te Rijssen-Noord;

Voor Moerkapelle:

ds. A.T. Vergunst te Carterton (Nieuw Zeeland);
Voor Rilland-Bath:
ds. M. Karens te Werkendam;
Voor Scherpenisse: ds. G. Mouw te Uddel.

■ MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

Pag. 114, gemeente ARNHEM.

De nieuwe scriba is: A. Janse, Weerkruislaan 82, 6721 BW Bennekom, tel. 0318-41 44 93.

Pag. 228, gemeente NIEUWE TONGE.

Scriba is nu: A. van Heinsberg, Oranjestraat 21, 3244 BJ Nieuwe Tonge, tel. 0187-651741, e-mail: avanheinsberg@filternet.nl.

BERICHTEN

■ POST VOOR UITGEZONDEN MILITAIREN

Post sturen naar militairen; sinds Nederlandse militairen naar Afghanistan zijn uitgezonden heeft de Jeugdbond een oude taak weer op zich genomen.

Eind jaren veertig – tijdens de twee politio-nale acties Nederlands-Indië – was het gebruikelijk dat vrijwilligers van de Jeugdbond postpakketten stuurden naar de 'jongens in Indië'. De soldaten kregen pakketten gestuurd met onder meer kammen, pepermunt en stukken zeep. Die taak werd

overgenomen door het deputaatschap voor militairen van de Gereformeerde Gemeenten dat in 2002 werd opgeheven. Eind 2006, begin 2007 zijn echter nog steeds leden en doopleden van de Gereformeerde Gemeenten als (beroeps-)militair actief in Nederland of daarbuiten. De uitgezonden militairen ontvangen iedere maand een pakket met daarin recent verschenen exemplaren van *Daniël*, *De Saambinder*, *Paulus* en andere kerkelijke bladen. Ook ontvingen de militairen een aantal bijbelstudieboekjes. Rond Kerst en

Nieuwjaar hebben veel mensen gehoor gegeven aan een oproep in Daniël om kaarten in te zenden voor de uitgezonden militairen. Deze kaarten zijn, samen met een pastorale brief van ds. J.W. Verweij – als oud-deputaat voor militairen – verstuurd. Binnenkort vertrekt een nieuwe lichte militairen naar Afghanistan ter aflossing van de huidige bemanning. Eventuele namen en (NAPO)adressen kunnen worden gemeld bij: Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten, t.a.v. S.J. van Leeuwen, Postbus 79, 3440 AB Woerden, sj.v.leeuwen@jbgg.nl

Ook de namen en adressen van militairen in Afrika (o.a. UNMIS), Bosnië, Arabische Golf, Irak (NTM-I), het Midden-Oosten (UNTSO) of Curaçao zijn welkom. Deze namen worden dan in een bestand opgenomen. Vanzelfsprekend wordt – om veiligheidsredenen – zeer zorgvuldig met deze namen omgegaan.

S.J. van Leeuwen

De Vluchtheuvel

**Landelijk bureau
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
tel. (0348) 489990**

Vertrouwde en vertrouwelijke psychosociale hulpverlening.

De Vluchtheuvel biedt hulp bij psychische noden, verliesverwerking, huwelijks- en gezinsproblemen. Spreekuur voor aanmelding en advies iedere werkdag van 10.00 uur tot 12.00 uur:

0348 48 99 99

Let op! Alle hulpvragen van jongeren en met betrekking tot jongeren (en kinderen) tot en met 17 jaar via SGJ Toegang:

033 475 33 00

Iedere werkdag tussen 08.30 en 17.00 uur. Teksttelefoon 0348 48 99 98 of e-mail: jzwerus@cbgg.nl

'Help de Vluchtheuvel helpen!' Wordt donateur, voor meer informatie hierover kunt u ons bereiken op tel. 0113-213098 of stort uw gift op giro: 43.25.563.

Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Boogaard; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. Van Aalst en 15.30 uur ds. W. Harinck; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Moerkerken en 14.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. P. Mulder; Rotterdam-IJsselmonde 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Silfhout; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Scheveningen 16.00 uur ds. Kattenberg; Sint Philipsland 15.00 uur stud. Labee; Soest 9.30 uur ds. Kleppe en 15.00 uur ds. L. Blok; Stad a/h Haringvliet 10.00 uur ds. Terlouw en 14.30 uur ds. Van Manen; Stolwijk 19.00 uur ds. De Heer; Terneuzen 15.00 uur ds. Van Gelder; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. Verschuure; Uddel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Bakker; Utrecht 10.00 (bev. ambtsdr.) en 16.30 uur (H.D.) ds. A.B. van der Heiden; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. Van Belzen; Vlaardingen 16.30 uur ds. Paul; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. De Wit; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 (bev. ambtsdr.) en 18.30 uur ds. Van Eckveld; Zoetermeer 10.00 en 15.30 uur ds. De Heer; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. Tanis.

DINSDAG 16 JANUARI 2007

Doetinchem 19.30 uur ds. De Wit (bijbellezing); Haarlem 19.30 uur ds. Van der Net; Hoogvliet 19.45 uur ds. Baan; Lisse 19.45 uur ds. Neele (bijbellezing); Nijkerk 19.30 uur ds. Mondria; Terwolde-De Vecht 19.30 uur ds. Tuinier (bijbellezing); Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellezing).

WOENSDAG 17 JANUARI 2007

Berkenwoude 19.30 uur stud. De Waard; Brakel 19.30 uur ds. P. Mulder; Dordrecht 19.45 uur ds. Brugge (bijbellezing); Gorinchem 10.00 en 15.00 uur ds. Hakvoort; Leerdam 19.30 uur ds. Van Aalst; Nieuw Beijerland 19.30 uur ds. B. van der Heiden; Opheusden 19.30 uur ds. G. Pater (bijbellezing); Oudemirdum 19.30 uur ds. Van Dieren; Poortugaal 19.30 uur ds. Mondria; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder (bijbellezing); Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Melis; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder; Spijkenisse 19.45 uur ds. Van der Net; Stolwijk 19.30 uur ds. Vermeij; Vlaardingen 19.30 uur ds. Verweij;

KERKDIENSTEN

ZONDAG 14 JANUARI 2007

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. Moens en 14.30 uur ds. De Wit; Aalburg 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 15.30 uur ds. Schreuder; Arnhem 14.30 uur ds. Van der Net; Barendrecht (in CGK; Voordijk 252) 13.30 en 19.00 uur ds. Mijnders; Beekbergen 19.00 uur ds. Kleppe; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Berkenwoude 10.00 uur ds. Paul; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Breda 14.30 uur ds. Brugge; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Deventer 10.00 en 15.00 uur stud. Joosse; Dirksland 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. Schipper; Doetinchem 18.30 uur stud. Joosse; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. Brugge; Ede (Noorderkerk, Amsterdamseweg 9) 12.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. Van Belzen; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 19.00 uur ds. Schot; Enter 9.30 en 15.00 uur stud. Heijkamp; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok; Goes 9.30 (H.A.) en 18.00 uur ds. Meeuse en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. Clements; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenzande 18.15 uur ds. Kattenberg; Haamstede 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30

uur ds. Van Aalst; Herkingen 10.00 en 18.00 uur stud. De Waard; Hoogvliet 18.30 uur ds. Silfhout; Kampen 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur ds. Tanis; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Baan en 14.00 uur leesdienst; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. Beens; Kortgene 14.00 uur ds. Verweij; Krabbendijke 9.30, 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 10.00 en 18.30 uur ds. Verschuure; Leiderdorp 19.00 uur ds. Golverdingen; Lelystad 9.30 uur ds. Kattenberg en 16.00 uur leesdienst; Lisse 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Melissant 10.00 en 18.00 uur ds. Van Dijk; Middelburg-Centrum 9.30, 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. Van Manen; Moerkapelle 19.00 uur ds. Clements (doventolk); Nieuwdorp 14.00 uur ds. Meeuse; Nieuwer ter Aa 19.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. Schot; Oostkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G. Pater; Opperdoes 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. Neele; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. P. Blok; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. J. Karels; Puttershoek 15.00 uur ds. W.J. Karels; Rhenen 10.00 en 17.30 uur ds. Veenendaal;

Zeist 19.30 uur ds. Van Eckeveld (bijbellesing);
Zwijndrecht 19.30 uur stud. Joesse.

DONDERDAG 18 JANUARI 2007

Andijk 19.30 uur ds. Schot; Apeldoorn 19.30
uur ds. Kleppe; Capelle a/d IJssel-Middel-
watering 19.45 uur ds. Silfhout (bijbellesing);
Enter 19.00 uur ds. De Wit; Kootwijkerbroek
19.30 uur ds. Beens (bijbellesing); Naaldwijk
19.45 uur ds. Baan; Ridderkerk-Slikkerveer
19.30 uur ds. Van der Net; Zwolle 19.30 uur ds.
Hakvoort.

VRIJDAG 19 JANUARI 2007

Hardinxveld-Giessendam 14.00 uur ds. W.J.
Karels (huw.bev.); Middelburg-Centrum 13.45
uur ds. De Heer (huw.bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Evangelist G. Baan; kerkgebouw 't Wuiver 2-a,
Oudorp NH, gem. Alkmaar; samenkomsten
iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
U bent hartelijk welkom in de inloop/bijbels-
hop 't Wuiver, Stationsweg 96a, Alkmaar (t.o.
NS- en busstation). Openingstijden: dinsdag
t/m vrijdag van 10.00-16.00 uur.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; kerkgebouw Bij
Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samen-
komsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.
Ook voor u staat de deur van onze evangeli-
satiepost open. U bent hartelijk welkom op
dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 uur
en 16.00 uur.

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw
Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten
iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de
Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om
9.30 en 16.00 uur.

**BOEDER
COMFORT
KLEDING**

Ambtskleding

Kostuums: 2- en 3-delig zwart - grijs - e.a.
Preekjassen- Jacquets - Pantalons
Streepjassen - Overhemden
Stropdassen - Sokken - Overjassen
Hoeden - Schoenen

Glashorst 123a Scherpenzeel (Bezoek graag op afspraak)
Telefoon: 06-53215334 / 033-2778068 / 2589830

SERVICE AAN HUIS MOGELIJK!

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Buurtlaan West 26 tel. 0318-526641
3905 JR Veenendaal www.wegenaar.nl

Wij verzorgen begravenissen in Veenendaal,
Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; kerkgebouw "De
Bron", Oude Barreellei 64; samenkomsten
iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag
14 januari: 10.00 evang. A. van Setten en 17.00
uur leesdienst. U bent ook hartelijk welkom in
het inloophuis, geopend op dinsdag van
10.00 - 15.00 uur, donderdag van 15.00 -

21.00 uur en zaterdag van 11.00 - 15.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; kerkge-
bouw Offenbachstraat 105-107. Samenkom-
sten iedere zondag om 10.00 en 18.30 uur.
U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel
van dinsdag t/m zaterdag, tussen 10.00 en
17.00 uur. Offenbachstraat 107.

ADVERTENTIES

"Zalig zijn de doden, die in den Heere sterven, van nu aan."

Openbaring 14 : 13m

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Ouddorp geeft met droefheid kennis, dat na een geduldig gedragen ernstige ziekte, door de Heere uit ons midden is weggenomen

Adrianus van der Laan

op de leeftijd van ruim 59 jaar.

Vanaf 1991 heeft hij de gemeente in liefde en getrouwheid in het ambt van ouderling mogen dienen.

De God aller genade vertrooste en versterkte zijn vrouw, kinderen, kleinkinderen en verdere nagelaten betrekkingen.

De kerkenraad van de Gereformeerde Gemeente te Ouddorp,
J. Tanis, 2e voorzitter
A. Jansen, scriba.

Ouddorp, 4 januari 2007

*Met dank voor alle goede wens-
sen, bij de jaarwisseling ont-
vangen, wenssen wij wederkerig
alle familie en bekenden,
ambtsbroeders en predikants-
weduwen, docenten en studen-
ten, en voorts allen, die Sion
beminnen 's Heeren zegen in
het nieuwe jaar toe.*

Familie Ds. J. Baaijens
Ridderkerk

Te koop: **Johannesorgel**, Opus
910. Tel. 033-4321336.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:

Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

Oosterland (Zld): mooi vak. huis
te huur, 2/3 pers op boerenerv, vrij
uitzicht, tel: 0111-644950

ZEELAND - 6 pers. bungalow
Zeer rustig gelegen, op loopaf-
stand van zee en meer.
Veel fietsmogelijkheden.
www.karensrecreatie.nl
Bel. 0488-442031

Wij verzorgen begravenissen in alle
plaatsen op de Veluwe en in Rijssen
en aangrenzende gebieden.

Geen crematies.

Ongeacht bij welke begravenisvereniging
of begravenisfonds men is aangesloten.

Begravenisverzorging Vos

Aardhuisweg 74, 3888 MG Uddel
tel. (0577) 401689, fax (0577) 401027

BEGRAFENISVERZORGING VOS - VERTROUWD VERZORGD

KLASSE MAAKT ONDERSCHIED

Stolk Orgels
is hoofddealer van:
**Johannus - Eminent
Domus - Ahlborn**

tel.: 0180 - 31 56 52

Nieuwkerk a/d IJssel, Vrijheidslaan 55,
Krabbendijke, Oostpolderweg 1
Nederhemert Nrd., Ormelingsstraat 36
Beesd, Veerweg 14
Papendrecht, Overtoom 18

UNIEK IN PRIJS

- ROEMEENSE PANFLUITEN
- DIVERSE BLOKFLUITEN
- VIOLEN

R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944

Te huur **ruime vakantiewoning**
in **Zuid-Alberta**, Canada,
omgeving van Lethbridge.
Prachtig gelegen, uitzicht op rivier,
prairie en Rocky Mountains,
dichtbij dorp en kerken.
Voor inlichtingen 00-1403-553-4023.
Hollands sprekend.

Begravenis Verzorging Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen
Tel. 0115-612554 - **Geen crematies**

Voor kerkenraden, verenigingen, commissies enz. heeft het Deputaatschap Evangelisatie een informatieve presentatie over het evangelisatiewerk in Nederland en België. Onze voorlichter komt graag bij u langs (ook overdag).

- *Nederland en de geestelijke nood van onze naaste*
- *Noodzaak van evangelisatie*
- *Het werk van onze evangelisten op de posten*
- *Het evangelisatiewerk in de gemeente*

Bel onze voorlichter dhr. C.W. van Haften
Tel. 0341-253588.
Presentatie op scholen is ook mogelijk.

Consistories inrichten?

Daar hebben we veel ervaring in. En die ervaring is gelijk uw voordeel. Al luisterend naar uw wensen dragen we functionele maatwerkoplossingen aan die passen in uw budget. Het begint met een telefoontje. *Ook ú zijn we graag van dienst!*

- Consistoriemeubilair
- Garderobesystemen
- Zaalinrichtingen
- Kastenwanden
- Presentatiesystemen
- Persoonlijke service

Een zaak van vertrouwen

**De kantoor
specialist**

De Smalle Zijde 22
Postbus 859, 3900 AW Veenendaal
[T] 0318-551122 / info@kantoor specialist.nl

Wij wensen u een voorspoedig 2007 toe! Ook dit jaar hopen wij voor u klaar te staan.

Wij bieden u een verrassende winteraanbieding aan.
U betaalt t/m wk 7 slechts € 119,00 per (deel)week!
Kijk ook eens op:
www.deverrassing.com
of bel 0222 - 318 391.
Bungalowpark De Verrassing heet u hartelijk welkom!

Te koop, goed onderhouden middenwoning te Barneveld. Gelegen aan een rustige straat.

3 slaapkamers, vaste trap naar 2e verdieping, keuken van '03, badkamer van '06, CV van '03, geheel dubbel glas, perceeloppervlakte 166 m2.

Vraagprijs € 232.500,-k.k.
Tel.0342-490584/0610135035

Reis Beijing-China (5 dgn)

*o.l.v. ervaren reisleder/
China-zakenreiziger*

Wegens succes in 2006 nogmaals aangeboden! Vertrek DV ma. 16 april 2007 met o.a. kerkleden van de gem. Leerdam, wie gaat er mee? Jong & oud, nog enkele plaatsen!

U bezoekt alle hoogtepunten van Beijing (*de Chinese Muur, de Verboden Stad, Plein van de Hemelse Vrede, het Zomerpaleis, Hemel- tempel en enkele andere excursies*). Beleef de bruisende economische bloei van China!

Aanbieding: € 998,- alle kosten inbegr (excl. tax) met verblijf in een uitstekend hotel en volledig excursiepakket.

Info: Lvandeweerd@yahoo.com
Tel.0345 - 613 917

In **Kamperland** hebben wij voor u een 6- persoons bungalow te huur. Een **bungalow** met veel privacy, dicht bij strand en Veerse Meer gelegen en van alle gemakken voorzien! De hele zomerperiode is nog vrij! U bent van harte welkom!
Tel: 0118-584385

KRAAMZORG

THUISZORG

RST Zorgverleners.
600 zorgverleners staan voor u klaar!
Voor identiteit en kwaliteit.

Bel voor informatie over kraamzorg, wijkzorg, gespecialiseerde verzorging, verpleging, (huishoudelijke) verzorging: 0342 - 42 23 24.
Of wordt zelf RST Zorgverlener!
Reageer op: 0342 - 40 54 65 of info@rstzorg.nl.

*Identiteit
Kwaliteit!*

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzeaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

www.natuursteenhuis.nl

NatuursteenHuis

vakmensen vertalen uw wensen

- **Marmer, graniet en hardsteen** (voor binnen & buiten)
- **Grafmonumenten**
- **Vakkundig advies**

Goes tel (0113) 216555
Middelburg tel (0118) 612579
ook voor leveringen buiten Zeeland

Bakkeveen - Friese Wouden (12 km van Drachten) of Ameland of Terschelling, chalets/stacarars. **te huur. Niet te duur!** Bel: **0512-516096**. www.vdsluisvakanties.nl

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.
Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.
Geen crematies.
Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

REHOBOTH CHRISTIAN SCHOOL, NORWICH, ONTARIO, CANADA.
For the coming school year, 2007-2008, we are looking for qualified teachers to fill elementary and secondary positions. Those interested are kindly invited to apply. For more information please contact the principal, Mr. John Heikoop, 519-863-2403, or the Board chairman, Mr. Len Vanderweerd. 519-468-3281. Send application and resumé to the secretary of the Board, Mr. Corney Van Wyk, 384483 Salford Road, Salford, Ontario, CA NOJ 1W0 or fax 519-485-1258.

BEGRAFENISVERZORGING KINA
010-458 31 12
voor Rotterdam, Krampenerwaard, Gouda e.o.
D.W. Schipper 010-4506626 I. Kooijman 0182-583932

Orgelbouw Advies Commissie
een betrouwbare partner!

nieuwbouw · restauratie · overplaatsing · onderhoud

ook voor akoestische vraagstukken

Neem voor meer informatie contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. (010) 435 44 35

VOGG
Vereniging van Organisten der Gereformeerde Gemeenten

HARKES
Begravenissen
Persoonlijke zorg voor uw begravenis

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
Telefoon (0172) 21 21 22

Begravenisverzoorgers:
D. Harkes en J.F. van Staveren

Wij verzorgen alleen begravenissen - Dag en nacht bereikbaar

Te huur op **Walcheren**: 4 pers. stacaravan op chr. minicamping.
www.stacaravanwalcheren.nl
Tel. 0342-423721

www.ISRAELREIZEN.nl
Israël informatieavonden met Jacov Nof. D.V. 16 jan. De Levensbron, Jan Luykenstr. 10, Ridderkerk. D.V. 18 jan. Adventkerk, Vijftienmorgen 51, Veenendaal. Met spec. aandacht voor de rolstoelreizen. D.V. 25 jan. Webo b.v., Propaanstraat 7, Rijssen. Alle avonden beginnen om 8 uur.
Tel. 0318 540415

EPE (veluwe) te huur schoon en ruim **vak.huis**. Va.g.v. tot 6 pers. Er zijn 3 sl. kamers.
Als u van rust houdt, kunt u vanaf heden reserveren. Tel 0578-629347

Op D.V. 1 februari 2007 verschijnt bij ons:

Zijn daân getoond en trouw'lijk hen geleid

deel 1

100 jaar Gereformeerde Gemeenten, 1907-2007

Auteur: J.P. Sinke

Een uniek lees- en kijkboek over de Gereformeerde Gemeenten met onder meer:

- historische overzichten van alle gemeenten en evangelisatieposten in de classes Goes, Middelburg, Tholen, Dordrecht, Ridderkerk en Rotterdam;
- vele opmerkelijke voorvallen uit het leven van ambtsdragers of anderszins bekende gemeenteleden;
- overzichten van ledentallen;
- knipsels uit kerkelijke bladen;
- 540 foto's, waarvan een deel nooit eerder gepubliceerd;
- een voorwoord van ds. A. Verschuure.

Het boek verschijnt in groot formaat en deel 1 telt 340 pagina's. Intekenaars tot 1 februari € 32,50; na 1 februari € 34,50. Ook via de boekhandel leverbaar.

Deel 2, waarin de overige gemeenten en evangelisatieposten worden beschreven, verschijnt D.V. in de loop van 2007.

Drukkerij en boekhandel Van Velzen B.V.
Dorpsstraat 83 Krabbendijke, tel. 0113 - 50 61 73, fax 0113 - 50 31 72 E-mail: ljmeeuwsen@velzenbv.nl